

CZU: 323.1

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.5816655>

ЭВОЛЮЦИЯ ВОСПРИЯТИЯ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ ТЕРМИНА «НАЦИОНАЛИЗМ»

Елена ПАХОМОВА

Молдавский государственный университет

Национализм является спутником политических и экономических процессов. Периоды «пробуждения национального самосознания» совпадают с фундаментальными переменами в стране или регионе. Эти процессы, как правило, несут благо элитам, которые оказываются зачинщиками «изменений» в обществе и государстве.

Одновременно в государстве могут наблюдаться несколько видов национализма. Имперский стремится подавить и этнический, и гражданский национализм, и наоборот — последние противостоят имперскому духу. Более масштабными, выходящими за рамки отдельных государств, могут быть такие виды национализма как расизм и нативизм, несущие в себе превосходство одних индивидуумов над другими.

В XX веке этнический национализм привел к разрушению нескольких государств. Потому термин приобрел негативную коннотацию. Из-за постоянной мутации процессов и разнообразия форм взаимодействия в обществе исследователи полагают, что определение термина «национализм» как конечного невозможно.

Ключевые слова: национализм, нация, этнос, этнонационализм, расизм, примордиализм, модернизм, инструментализм, этносимволизм.

EVOLUȚIA PERCEPERII FENOMENULUI ȘI DEFINIȚII ALE TERMENULUI „NAȚIONALISM”

Naționalismul este un însoțitor al proceselor politice și economice. Perioadele de „trezire a conștiinței naționale” coincid cu schimbările fundamentale din țară sau regiune. De aceste procese beneficiază, de regulă, elitele, care se dovedesc a fi instigatorii „schimbărilor” în societate și în stat.

În același timp, mai multe tipuri de naționalism pot fi observate în cadrul unui stat. Naționalismul imperial încearcă să suprimă atât naționalismul etnic, cât și cel civil, și invers – acestea din urmă se opun spiritului imperial. Astfel de tipuri de naționalism precum rasismul și nativismul, care presupun superioritatea unor indivizi față de alții, pot fi mai ambițioase, depășind granițele unor state.

În secolul XX, naționalismul etnic a dus la distrugerea mai multor state. Prin urmare, termenul a dobândit o conotație negativă. Datorită mutației constante a proceselor și varietății formelor de interacțiune în societate, cercetătorii consideră că este imposibil să se dea termenului „naționalism” o definiție finală.

Cuvinte-cheie: naționalism, națiune, etnos, rasism, primordialism, modernism, instrumentalism.

EVOLUTION OF PERCEPTION AND DEFINITION OF THE TERM “NATIONALISM”

Nationalism is a companion of political and economic processes. Periods of "awakening of national consciousness" coincide with fundamental changes in the country or region. From these processes, as a rule, elites benefit, who turn out to be the instigators of "changes" in society and the state.

At the same time, several types of nationalism can be observed within one state. Imperial nationalism seeks to suppress both ethnic and civil nationalism, and vice versa – these latter are opposed to the imperial spirit. Such types of nationalism as racism and nativism, which presuppose the superiority of some individuals over others, can be more ambitious, going beyond the borders of some states.

In the XX century, ethnic nationalism led to the destruction of several states. Therefore, the term acquired a negative connotation. Due to the constant mutation of processes and the variety of forms of interaction in society, researchers believe that it is impossible to define the term "nationalism" in its final version.

Keywords: nationalism, nation, ethnos, ethno-nationalism, racism, primordialism, modernism, instrumentalism, ethnosymbolism.

Prezentat la 19.11.2021

Publicat: iunie 2022